

SOARTA PĂDURILOR DOBROGENE, LA CUMPĂNA SECOLELOR AL XIX-LEA ȘI AL XX-LEA

*Dragoș Dumitru DRAGOMIR**

Într-un număr din „Revista Pădurilor” pe 1890 a fost prezentată problema pădurilor dobrogene, a căror administrare de către statul român era la început. De exemplu, la Hârșova era sediul unui ocol silvic compus din moșiile și pădurile Statului din comunele: Calfa, Ciobanu, Dăeni, Gârliciu, Ghizdărești, Hârșova, Saraiu, Șiriu, Topolog, Urumbei și Topal. Ocolul silvic Hârșova făcea parte din ocoalele circumscripției a 9-a din inspecția 3-a silvică, alături de ocoalele silvice Cernavoda (plasa Medgidia) cu reședința în Cernavoda, Mangalia cu reședința în Mangalia, Ostrov cu reședința în Ostrov, Parachioi cu reședința în Enișenlia și Constanța, cu reședința în Constanța.¹

„Am dobândit la 1878 în schimbul Basarabiei, o provincie peste Dunăre care se numește Dobrogea; au trecut de atunci 12 ani, s-au schimbat multe în administrație, multe persoane au trecut pe acolo, dar sistemul se pare că a rămas același, intact, neclintit. Toată lumea se interesează de progresul moral și material al acestei provincii, de la cel mai mic funcționar până la cel mai de frunte demnitar al țării, găsesc că trebuie să facem sacrificii ca să ridicăm Dobrogea din starea de sălbăticie, din sărăcia în care am găsit-o, să o facem cultă, bogată.

Printre măsurile propuse s-a numărat și împădurirea șesurilor, pustiurilor, a smârcurilor ce acoperă această provincie. Prin împădurire se zicea că se vor stârpi bolile, va domoli puterea căldurilor tropicale, va pune o barieră crivățului, va da locuitorilor combustibil și lemne pentru clădiri, etc.

În legea vânzării sau parcelării acestei provincii s-a specificat că pentru fiecare locuitor ce va lua pământ să se afecteze pe seama comunei câte un hectar pe care ea să fie datoare a-l împăduri. Legiuitorul a găsit că produsul anual al unui hectar de pădure ar fi suficient să satisfacă nevoile societății în lemne de foc, industrie, etc. De la proiect la realitate fu un abis!!!

Se parcelă Dobrogea, se afectă fiecărei comune suprafețe îndestulătoare pentru împădurire, corespunzătoare cu numărul locuitorilor ce le popula și se adăsta numai transformarea lor în păduri. Trecu de la încorporarea Dobrogei vreo patru ani până să se facă legea parcelării, mai trecură încă trei ani până să se efectueze parcelarea și după șapte ani trebuia să înceapă împădurirea. Legiuitorul prevăzător a găsit cu cale ca suprafețele afectate împăduririi până la

*Liceul Tehnologic „I.C.Brătianu” Nicolae Bălcescu.

¹***, *Informațiuni*, „Constanța”, An VII, No. 272, 18 octombrie 1898, p. 3.

transformarea lor să se închirieze, iar venitul rezultat să se depună la casa de depuneri pentru a servi ca fond al împăduririlor. Economia unită cu o bună chibzuire a fost în spiritul legiuitorului.

Se procedă la aplicarea legii. Se făcu răsadnițe de păduri în diferite centre, acolo unde împădurirea trebuia să înceapă și mai mult încă, se afectară sume prin legi speciale, se delegă personal al plantațiilor în Dobrogea, care avea sarcina și să activeze această salutară întreprindere. S-au închiriat sau arendat locurile afectate împăduririi, care a produs până azi peste 800.000 lei ce adăst întrebuințarea.

Un început bun dădea speranța unui rezultat satisfăcător, doar că plantațiile ce se făceau treptat în fiecare comună cu pușori scoși din răsadnițele centrale nu reușeau. Se atribuie această nereușită puținei atenții ce dădeau primarii comunelor atât în transplantarea cât și în căutarea posterioară a plantațiilor efectuate: nu se udau, nu se prășeau, nu se îngrădeau acele plantații, se lăsaseră pășunii. Astfel, reîmpădurirea nu putea reuși, nu putea deveni o realitate. Administrația da puțin concurs științei, ce legiuitorul a pus în fruntea legii, împădurirea pentru primar, pentru administratorul de plasă, ba chiar pentru prefectul județului era un lucru secundar, nesocotit, de nici o valoare. Și în loc să dea mijloace silvicultorului, să îl delege să conducă chiar în comune plantațiile, îl lasă să se uite, cu lacrimi în ochi, cum copii săi sunt sacrificați, cum osteneala ce și-a dat nu poate da rezultate, cum știința este nesocotită, cum banii țării sunt aruncați fără să folosească cuiva. A strigat, a plâns, a arătat la toți că banii ce s-au cheltuit cu răsadnițele nu vor da nici un rezultat dacă împăduririle locuitorilor comunali vor fi lăsate în sarcina și îngrijirea primarilor.”²

Din pădurile dobrogene se exploatau diverse soiuri de lemn: stejar, frasin, ulm, paltin, sorb, scoruș, cireș, peri, meri, jugastru, carpen, tei, anin, salcie, plop, etc.³

În februarie 1889 era exprimat următorul punct de vedere privind administrarea pădurilor dobrogene: „Serviciul silvic care este chemat a îngriji de conservarea și exploatarea imensei majorități a pădurilor din țară, este un serviciu care funcționează de mai multe zeci de ani și are o existență permanentă ca și fondul pe care-l administrează. O introducere bruscă în Dobrogea a sistemului de exploatare din țară, credem că nu s-ar potrivi populației trans-danubiene, care a fost deprinsă a nu cumpăra lemne niciodată sau a cumpăra pentru o sumă minimă cantități mari de lemne. Din contră, o introducere treptată a acestui sistem, pe suprafețe mici la început și cu prețuri

²Antonescu - Remuși, *Plantațiunile în Dobrogea*, în „Revista Pădurilor”, An V (Tom IV), 15 aprilie și 15 mai 1890, No. 4-5, pp. 99-101.

³„Revista Pădurilor”, Tomul II, 1888, Anul III, p. 285.

moderate, ar înlesni vânzarea pădurilor în parchete, și ar necesita un număr mai mic de agenți decât se găsesc azi concentrați în Dobrogea pentru exploatare în regie.”⁴

O serie de articole pe marginea acestui subiect a publicat, în paginile ziarului „Constanța”, silvicultorul Petre Grigorescu, cel care, pe la 1895, coordonase plantarea de copaci în zona Techirghiolului, în „parcul împresurător al clădirei” Eforiei.⁵ Într-un asemenea articol, acesta releva punctele slabe ale legislației românești în domeniul forestier.

„Prin art. 22 din legea de la 1882 s'a «cedat» în fie-care cătun, «pe lângă vatra satelor în ființă», o întindere de izlaz «dându-se un hectar maximum de fie-care locuitor», iar prin art. 23 câte un hectar de pădure, sau loc liber spre împădurire, asemenea de fie-care locuință. Prin art. 24 «islazul și pădurea rămân proprietatea obștei locuitorilor și nu se pot înstrăina, nici li se pot schimba destinațiunea în nici un cas și sub nici un motiv».

De unde această cesiune? această mărinimie a legiuitorului? Ea isvorăște din dreptul *ab antiquo*ce locuitorii comunelor, de sigur și ai orașului Constanța, au avut asupra unor asemenea porțiuni de pământ, împrejurul satelor, recunoscute în legile otomane sub denumirea de *Caz - meresi* (reionul, islazul Gâștelor) și *Baltalyc* (dreptul la pădure pentru lemnele trebuincioase gospodăriei) pentru care nu se plătea fiscului absolut nimic, nici chiar „ușur” - ul (dijma) ce se percepea din producțiunea viilor, livezilor, grădinilor etc., recunoscute ca proprietatea absolută de legea otomană.

Vrem să știm că legiuitorul român, înscriind în lege art. 22 și 23, n'a făcut de cât să consfințească, și mai ales să *limiteze* un drept de proprietate, fie servitute (asupra pădurilor) pe care comunele îl aveau deja, poate de când exista Imperiul otoman, și care nu putea fi desființat, ci numai modelat, de guvernul român care succeda celui turcesc.”⁶

În urma legii pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 1889, aplicabilă în parte și în Dobrogea, mii de parcele vândute, peste 100.000 hectare, în toată provincia (numai în comuna Carol I sunt peste 1.500 hectare), au redevenit în posesia statului; iar depozităriile urmează neconținut. Toate aceste parcele, împrăștiate, „pe rezon de câte 5 hectare de divizie”, peste toată suprafața Dobrogei și pe mereaua satelor, „sunt date ca compliment de atribuții, în căutarea agenților silvici, inferiori”, care în județul Constanța erau în număr de 5, cu reședințele „la Constanța, Mangalia, Hârșova, Ostrov și Enișenlia, fără

⁴George Stătescu, *O privire asupra activității Serviciului silvic*, în „Revista Pădurilor”, Tomul III, Anul 1889, Seria I, Anul IV, pp. 37-38.

⁵*Sanatoriul și plantațiile de la Techir - ghiol*, în „Constanța”, An V, No, 216, 3 august 1897, p. 2.

⁶Petre Grigorescu, *Edilitatea în Constanța*, în „Constanța”, An V, No. 215, 27 iulie 1897, p. 1.

nici un șef superior în localitate.” Era „cu neputință omenească” ca „acești agenți, guardi generali”, având fiecare numai câte 2-3 brigadieri, plătiți lunar cu câte 50 - 80 lei, să poată gospodări „cum se cade: pădurile domeniiale și comunale, cu vânzările de lemne la toată lumea dobrogeană, pepinierele forestiere cu plantațiile maritime și comunale, - restul prisoaselor de moși rămase neparcelate, - pământurile socotite netrebnice ale continentului dobrogean, ale bălților și stufăriilor dunărene și maritime, -carierile de piatră, var și nisip, cu minereurile ce se explorează, - bunurile mărunte de tot felul, case, dependințe, locuri virane, grădini, mori, etc. și pe lângă aceste zecile de mii de loturi depozitate în cele 202 sate ale județului. (...) Spre a scăpa de parte din inconveniente, ministerul a luat hotărârea, funestă pentru viitorul provinciei, a scoate în licitație loturile depozitate, pe care le cumpără iubitorii de latifundii, deja prea numeroși, în paguba colonisărei provinciei, ce nu are încă sfertul din populațiune ce ar putea hrăni.”⁷

Opiniile lui Petre Grigorescu erau confirmate de alte surse, cum ar fi sub-inspectorul silvic Dimitrie Papinian: „Pentru a avea păduri trebuie să le păzim: cu atât mai mult aceasta la noi în țară, unde pădurile sunt considerate de populația rurală ca și un *resnulus*. Pentru ca paza pădurilor să nu sufere, pădurarii, pe lângă știința de carte (deoarece, conform art. 35 al codului silvic, urmăreau și constatau toate delictele săvârșite în întinderea pădurilor date sub privegherea lor), trebuie să nu părăsească pădurea, să fie toată ziua acolo, pentru că numai în modul acesta pot să constate tăierile abuzive care se comit în pădurile încredințate pazei lor. La noi, însă, în general pădurarii se ocupă mai mult cu afacerile lor personale decât cu pădurea; unii se ocupă cu cultura pământului, care în general nu este în apropierea pădurii, alții pleacă în căraușie și alte lucrări particulare, lipsind astfel mai multe zile la rând de la paza pădurilor. O altă cauză care face de asemenea ca pădurarii să părăsească pădurea este ducerea lor la șefii de ocoale, spre a primi certificatele cu care trebuie să se prezinte la casieriile generale sau percepțiile rurale, spre a-și primi salariul ce li se cuvine. Chemarea lor înaintea tribunalelor, spre a fi întrebați asupra tăierilor constatate de dâșii, face de asemenea ca pădurile să rămână fără păzitor, suferind din această cauză mai ales pădurile acelea unde se comit delicta mai des.”⁸

⁷P. Grigorescu, *Reorganizarea Ministerului Domeniilor*, „Constanța”, An V, No. 218, 17 august 1897, pp.1-2.

⁸Dimitrie Papinian, *Pădurarii statului*, „Revista Pădurilor”, No. 9 Anul I și II, 1886-1887, pp. 261-262.

„Acolo unde pășunarea de formă era cu desăvârșire interzisă, de fapt ea tot se exercita, și nici nu putea fi altfel cu pădurarii actuali. Acești agenți cărora le este încredințată paza pădurilor primesc pe lună de la 10 până la 16 lei. Este inadmisibil cu un asemenea salariu un om să se poată întreține; de aceea pădurarii noștri în genere nici nu se gândesc a-și face serviciul ci caută ca prin lucrările agricole să-și poată agonisi cele necesare, netrecând prin pădure decât atunci când nu mai au altceva de făcut. Pe de altă parte neputând fi recrutați decât printre oamenii din localitate, ei au negreșit legături de rudenie sau prietenie cu mai toți locuitorii, cu care nu le vine să se strice oprindu-i din pădure; mai cu seamă când știu că n-au nici o stabilitate. Câte o dată chiar se întâmplă ca unii pădurari, știind că nu mai au nimic a pierde, ne mai fiind în serviciu, caută pe cât a abuza, învoind ei singuri vite în pădure. Oricare ar fi cazul, neglijența în serviciu sau reaua voință, fapt este că pășunarea tot se exercită și ce e mai mult făcându-se în ascuns, vitele sunt conduse tocmai în părțile cele mai expuse ale pădurii, adică în părțile tinere.”⁹

Prin 1881 a fost introdusă în serviciul silvic o nouă funcție, aceea de brigadier, care era „chemat să țină de scurt, în localitate, pe pădurari. Brigadierul este acela care observă de aproape aplicarea regulilor și ordinelor ce se dau pădurarilor.”¹⁰

O altă problemă o constituia școlarizarea cadrelor specializate. „Primii silvicultori ai statului, afară de mici excepții, s-au recrutat dintre absolvenții vechii școli de silvicultură înființată în anul 1851 și desființată în 1854, reînființată în 1860 și desființată din nou în 1863. Mai în urmă numărul agenților silvici mărimdu-se din ce în ce, s-au recrutat în majoritate dintre absolvenții școlii de agricultură și silvicultură fostă la Pantelimon și mutată la Herăstrău în anul 186..., precum și din puținii absolvenți ai școlilor de silvicultură din străinătate. Cei dintâi pentru a fi primiți în cadrele agenților silvici erau supuși unui examen de admisibilitate. De vreo doi ani, agenții silvici s-au recrutat în majoritate dintre absolvenții școlii speciale de silvicultură, înființată în 1883 de I. Câmpineanu pe când era titular la Ministerul de agricultură, comerț, industrie și domenii și care în toamna anului 1886 s-a desființat, trecându-se elevii, care nu făcuseră decât un an, la școala de agricultură și silvicultură de la Herăstrău reorganizată.”¹¹

⁹Th. G. Petraru, *Pășunatul în pădurile statului*, în „Revista Pădurilor”, Tomul III, Anul 1889, Seria I, Anul IV, pp. 169-170.

¹⁰Psar, *Brigadierii și pădurarii*, în „Revista Pădurilor”, An VI (Tom V), 15 ianuarie 1891, No.1, p.13.

¹¹Dimitrie Papinian, *Numirea, avansarea și destituirea agenților silvici*, în „Revista Pădurilor”, No. 8, Anul I și II, 1886-1887, p. 229.

Teoretic, nu doar silvicultorii ar fi trebuit să fie interesați de plantarea de copaci: „Între principalele operațiuni ale unui proprietar agricultor intră și plantarea arborilor de orice natură, aceasta este oarecum o completare a agriculturii. În genere de la plantațiuni trebuie să pornească grija agricultorului, cu toate că natura se însărcinează mai mult cu întreținerea și cheltuiala lor.”¹²

Permutările de personal, atât de specific politicii de cadre românești, indiferent de perioada istorică, nu putea ocoli serviciul silvic. În 1886 G. Bartolomeu a fost numit șeful plantațiilor din Dobrogea.¹³ În primăvara anului 1889 George Stătescu din Dobrogea a trecut la Balș, Diaconescu la Hârșova, Dancov la Cusgun, iar Micșunescu de la Budești s-a mutat la Caramurat.¹⁴ Ulterior, M. Micșunescu, guard general silvic, a fost menținut în serviciul central silvic.¹⁵ Astfel încât se confirmă o constatare de presă, emisă la începutul secolului XX: „Mai toți silvicultorii vechi, șefii de ocoale silvico-domeniale din Dobrogea, au fost mutați dincolo, în țară, afară de V. Vlase, ca mai vechi înaintat șef silvicultor și rămas agent de control pe lângă Regiune, în Constanța. În cadrul acestor mișcări, C. Rădulescu a fost mutat de la Hârșova la Seaca - Optânași, Olt, în locul său fiind adus C. Negrescu.”¹⁶ În iulie 1889, în circumscripția, la acel moment, a X-a, fusese însărcinat cu ocolul Hârșova, guardul general M. B. Secăreanu.¹⁷

Așa se explică faptul că, spre sfârșitul secolului al XIX-lea, printre propunerile referitoare la îmbunătățirea situației Dobrogei se aflau și unele ce vizau direct probleme silvice, dovadă că acest domeniu avea, în continuare, de suferit: „Înființarea unor servicii silvice speciale județene, în sensul unui referat din Iunie 1889 către prefectul de Constanța, pentru paza și administrația celor 30.000 hectare de pădure sau de împădurit, în toată provincia, datorite comunelor de legea de la 1882 de organizare a proprietății imobiliare în Dobrogea”; „Lemnăria de foc și de lucru, e mai scumpă în pădurile Dobrogei, de 2-3 ori mai mult decât în orice centru păduros de peste Dunăre. Singurul proprietar de păduri fiind statul populația e silită a se supune și plăti oricât se cere, neavând ce face. Armata și autoritățile se aprovizionează de peste hotare sau de peste Dunăre, din cauza scumpetei taxelor la pădurile statului care se pierd prin bătrânețe și putrezire”¹⁸; „Plantațiile de păduri în perimetrul

¹²***, *Despre plantațiuni în genere*, în „Constanța”, An VII, No. 276-277, 6 decembrie 1898, p. 2.

¹³ „Revista Pădurilor”, No. 5, Anul I și II 1886-1887, p. 158.

¹⁴ „Revista Pădurilor”, Tomul III, Seria I, An IV, 15 Aprilie 1889, No. 4, p. 131.

¹⁵ „Revista Pădurilor”, Tomul III, Seria I, An IV, 15 Mai 1889, No. 5, p. 165.

¹⁶***, *Informațiuni*, în „Constanța”, An XI, No. 391, 31 martie 1902, p. 4.

¹⁷ „Revista Pădurilor”, Tomul III, Anul 1889, Seria I, Anul IV, p. 230.

¹⁸***, *Îmbunătățiri în provincie*, în „Constanța”, An IV, No. 195, 23 februarie 1897, p. 1.

comunelor sunt în județul Constanța, lipsit de orice vegetație forestieră, absolut necesare.”¹⁹

Încercările statului român de a împăduri Dobrogea nu au fost, cu câteva excepții, încununate de succes, deși bunăvoință a existat din partea autorităților centrale. Astfel, în bugetul anului 1891 au fost alocați 200.000 de lei pentru exploatarea pădurilor din Dobrogea.²⁰ Cu toate acestea, pepinierele comunale, „croite” în primăvara anului 1888, erau complet părăsite la începutul anului 1899, la fel „ca și marile pepenieri de la Murfatlar, Comarova, Sarighiol și Carachioi, croite pentru cultura puieților necesari plantațiilor comunale”.²¹ Informându-se la fața locului, la locurile unde se fac pepiniere pentru plantațiile comunale din Dobrogea, colaboratorii ziarului „Constanța” au aflat că, până la data respectivă, 8 aprilie 1901, nu se luase nici o dispoziție pentru lucrările primăvăratice. „E îngrozitor de destrăbălat acest serviciu; protestăm în numele a o jumătate milion lei, ce s'a cheltuit până acum în Dobrogea, fără să se dea comunelor un pâlț de pădure de salcâm de 10 hectare.”²²

În primăvara anului 1898 „s-a dat ordin de la ministerul Domeniilor să se înceteze orice lucrare de împădurire în Dobrogea, iar puieții din toate pepinierele statului să fie transportați și plantați pe bărăganul Ialomiței.”²³ În toamna aceluiași an, agenții silvici opreau luarea de uscături, cu brațele, din pădurile Dobrogei. Măsura era considerată neumană pentru locuitorii săraci din cele vreo 20 de sate din interior și marginile pădurilor Dobrogei.²⁴

La începutul secolului XX eșecul în acest domeniu era evident: „Se știe - cifrele ce dăm sunt oficiale - că Statul a cheltuit cu împăduririle în Dobrogea, de la 1886 și până astă toamnă, suma de 271.212, iar că pământul împădurit a lipsit pe Stat de valoarea lui locativă, de câte 10 lei anual de ha, pentru suma întreagă de 3.270 hectare afectate împăduririi. Din toate încercările făcute, nu a rămas astăzi, pentru vedere, decât scheletele sălbătice ale pepinierelor Murfatlar și Casimcea și vre-o 80-90 hectare reușite - nu credem să fie mai mult peste tot - pădure de salcâmi în toată Dobrogea, și ceea ce va fi la Caraormer, plantația de astă vară; restul întinderilor a fost în mare parte părăsit, între care numai la Caracoiun 540 hectare plantate. Cauzele nereușitei sunt

¹⁹P. Grigorescu, *Reorganizarea Dobrogei. II. Îmbunătățiri în județul Constanța*, în „Constanța”, An IV, No. 196, 2 martie 1897, p. 1.

²⁰„Revista Pădurilor”, An V (Tom IV), 15 decembrie 1890, No. 12, p. 479.

²¹***, *Informațiuni*, în „Constanța”, An VIII, No. 286, 7 februarie 1899, p. 2.

²²***, *Pentru d-l. Ministru al Domeniilor*, „Constanța”, An X, No. 366, 8 aprilie 1901, p. 2.

²³***, *Informațiuni*, „Constanța”, An VI, No. 246, 29 martie 1898, p. 4.

²⁴***, *Informațiuni*, în „Constanța”, An VII, No. 273, 25 octombrie 1898, p. 2.

multiple. Ce dracu! Toate babele știu să planteze acum un salcâm; și nouă ne trebuie în Dobrogea, salcâmul, ca pâinea de toate zilele.”²⁵

„Douăzeci de ani pădurile au fost considerate drept codrul Vlăsiei, exploatate absolut fără nici un rost; de 16 ani s-au cheltuit peste 300.000 lei - cifra e oficială - numai bani gheață, deosebit de veniturile pământurilor încurcat cu plantații, fără ca vre-o comună din Dobrogea să posede până acum un pâlc de tufiș unde s-ar putea ascunde un iepure.”²⁶

Totuși, în 1910 politicienii vremii au înțeles să facă front comun pentru a împiedica distrugerea pădurilor și pentru a sprijini dezvoltarea sectorului forestier prin aprobarea unui Cod silvic care să răspundă acestui deziderat. Aceasta venea pe fondul degradării fără precedent a pădurilor țării ca urmare a „exploatării lor fără milă de către societăți de exploatare străine”, a defrișării, a exploatării fără nici o regulă a pădurilor private și a obștilor, a „lipsei de respect ce exista în general la noi pentru bunul public”, situație care prezintă unele asemănări izbitoare cu cea de astăzi. Proiectul de Cod Silvic din 1910 propunea o serie de dispoziții care să pună capăt acestor abuzuri: reglementarea administrării și amenajării pădurilor, regenerarea și împădurirea suprafețelor exploatate, cumpărarea de pădure de către Stat.²⁷

BIBLIOGRAFIE

Periodice

- „Bucovina Forestieră” (2014);
- „Constanța” (1897-1903);
- „Revista Pădurilor”(1886-1891).

²⁵Un silvicultor, *Pentru d. Ministru Domeniilor*, în „Constanța”, An IX, No. 334, 16 aprilie 1900, pp. 1-2.

²⁶P. Grigorescu, *Stăruințe și satisfacțiuni*, în „Constanța”, An XII, No. 419, 23 februarie 1903, p. 1.

²⁷Corneliu Botez, *Codul Silvic din 9 aprilie 1910, cu modificările din 1919, 1920, 1921 și 1923, aplicabil în tot cuprinsul României întregite*, în „Bucovina Forestieră” 14 (2)/2014, p. 211.

***THE FATE OF DOBROGEA FORESTS, AT THE TURN OF THE 19TH
AND 20TH CENTURIES***

-abstract-

Keywords: Dobrogea, forest, forestry service, plantation, afforestation

The fate of Dobrogea 39 forests, at the turn of the 19th and 20th centuries, was intrinsically influenced by the profound transformations that Dobrogea went through after 1878, when it entered the borders of Romania. In the medieval period, Dobrogea was mainly viewed as a steppe and forest-steppe area. However, there was an important forest fund, especially in the north of the province (the forests of Babadag, Niculițel, Tulcea, the Măcin hills). At the turn of the 19th–20th centuries, Dobrogea 39 forests gradually moved from intensive exploitation and uncontrolled deforestation to the beginning of a policy of conservation and restoration. The image of Dobrogea as a land of steppes ; is partly the result of these deforestations, but also of the introduction of large-scale agricultural crops.